

Andi Down: el trampolí per aconseguir la plena autonomia

L'entitat de Sabadell acompanya persones amb discapacitat intel·lectual per poder-se valer de si mateixes a casa seva i en el dia a dia

La Laia Piqué, en el seu pis de Sabadell | Juanma Peláez

L'any 2019 es complirà 25 anys del naixement d'Andi Down (<http://www.andisabadell.org>), una entitat de Sabadell que dona suport a les famílies amb persones amb síndrome de Down. La iniciativa la va impulsar un grup de pares i mares que duïen els seus fills a l'hospital Nen Jesús, on feien sessions d'estimulació precoç. Entre elles hi havia la Dolors Pallàs, presidenta de l'entitat i mare de la Laia Piqué, una noia de 36 anys amb síndrome de Down que ha aconseguit, gràcies a l'entitat, assolir la seva independència i marxar a viure sola.

[noitext]

Les sessions d'estimulació serveixen perquè els pares sàpiguen com accelerar la maduració dels seus fills quan aquests tenen una discapacitat intel·lectual. En aquest cas, els petits tenen una maduració més lenta, i per això cal saber com posar la mà per ajudar-los a seure o com han d'aprendre a classificar objectes, entre altres.

Dolors Pallàs, presidenta d'Andi Down: "Quan els nens fan cinc anys et quedes pràcticament sol"

Fruit d'aquestes sessions, es va establir una relació entre els pares, que veien la necessitat d'ajudar-se els uns als altres. "Els nens tenen professionals associats a la salut pública per orientar, ajudar i estimular, però quan fan 5 anys això s'acaba i et quedes pràcticament sol, sí que és cert que a l'escola t'orienten depenent de les necessitats de cada nen, però vam veure que calia crear una associació per afavorir l'evolució el més positivament possible?", explica Dolors Pallàs a **NacióDigital**.

Dolors Pallàs, a la seu d'Andi Down a Sabadell. Foto: Albert Segura

D'aquesta manera, a l'entitat s'orienta a les famílies, i se'ls ensenya com, des de petits, cal posar límits. ?Hi ha pares que com que el seu fill té síndrome de Down els sap greu dir-los que no a certes maneres de fer, però nosaltres els expliquem que tot el que no ensenyin ara, quan tinguin 10 anys serà massa tard, com en tot nen?, apunta Pallàs.

En una societat oberta com la nostra, una de les claus passa per fomentar la plena integració dels petits, ja sigui en família, a l'escola o en qualsevol altre entorn. A través d'una psicòloga, s'orienta als nens i joves, per donar-los suport a ells i a les seves famílies, impulsant que vagin a una escola ordinària, seguint les passes del concepte d'escola inclusiva.

L'emancipació: il·lusió, valentia i confiança

De la mateixa manera que hi ha uns límits, també hi ha voluntats de superació. Una de les iniciatives que impulsa l'entitat és Camí a la Nostra Llar (<http://www.andisabadell.org/ca/pis-formacio>) , un projecte que persegueix que part dels usuaris aconseguixin ser autònoms i autosuficients, de manera que puguin valdre's per si sols i, en definitiva, puguin viure a la seva pròpia casa. La filosofia és donar suport per a la vida ordinària, i per això, primer, es fa una prova temporal perquè els nois s'acostumin a conviure amb altres persones fora del nucli familiar per,

posteriorment, fer el salt a un pis sol.

Tot plegat va néixer al 2007, quan quatre joves, i amics, van anar a viure a una casa al barri de la Romànica, al sud de Sabadell. En aquest habitatge adoptaven les competències bàsiques per fer-se valer en el dia a dia: comprar, cuinar, tenir cura de la casa, etc., aspectes que cal tenir en compte i que són essencials per a ser plenament autònom.

La Laia es prepara el dinar d'acord amb la dieta establerta. Foto: Juanma Peláez

Els quatre nois van passar a viure en dos pisos pont, situats al barri de les Termes, i d'aquí en va sorgir l'èxit final del projecte: fer el salt a viure sols. Aquest és el cas de la Laia Piqué, que disposa d'un pis situat en una planta baixa al centre de Sabadell.

"Acostumo a fer trajectes sola, al matí em llevo, endreço la casa i vaig a la companyia d'Aigües Sabadell, on treballo fins al migdia, i després torno a dinar a casa", explica la Laia. La confiança i la llibertat que ha assolit amb el pas del temps és fruit de la seva valentia, però també de la dels pares, que sovint són els que tenen més temors davant d'aquest salt de gegant.

"L'objectiu és donar-los les eines per facilitar-los el dia a dia", explica un tècnic d'Andi Down

La Laia, però, té el suport d'en Jordi Mourelo, un tècnic de l'entitat que l'assessora en tot allò amb què pugui trobar-se. "L'objectiu és donar-los les eines per facilitar-los el dia a dia, ara la Laia ha anat a una dietista, i el que hem fet és adaptar els menjars que s'ha de fer, quins ingredients ha

d'utilitzar, i altres aspectes de la vida quotidiana", explica.

En Jordi va conèixer la Laia fa cinc anys, quan va començar a fer suport als quatre valents que es van instal·lar a la casa de la Romànica. Ara, però, amb la jove emancipada, l'acompanya tres hores diàries per assajar amb el timbal, preparar receptes o anar a comprar. "Ella pot anar-hi tota sola, però molt sovint no els agrada anar-hi pel seu compte, volen que algú els acompanyi, com tothom, no es tracta d'un aspecte de capacitats", argumenta Mourelo.

La Laia Piqué i el Jordi Mourelo, assajant amb els timbals. Foto: Juanma Peláez

Al seu pis, la Laia hi té tot allò essencial. S'ha de cuidar de fer la bugada, els àpats, tenir la casa endreçada, però també té temps per a l'oci, des de tocar el seu piano electrònic fins a veure la televisió. "Em sento contenta d'haver fet el pas", assegura.

Projecte exitós

Ara, la seva primera casa d'emancipació de la Romànica segueix sent un punt important per als membres d'Andi Down. Al cap de setmana, de divendres a diumenge, està habitada per un grup de nois que adquireixen els hàbits essencials basats en compartir llar amb altres persones. "Hi ha uns 16 nois apuntats que hi passen els caps de setmana en grups de tres o quatre, cada cop és diferent, de manera que al cap de l'any hi passen unes deu vegades", explica Dolors Pallàs.

Com si fos un pis d'estudiants, els joves que s'instal·len al pis pont conviuen i aprenen a fer-se forts lluny dels pares

Des de fa dos anys, però, el projecte s'ha ampliat entre setmana, concretament de diumenge a dijous. Emulant un pis d'estudiants, els joves que s'hi instal·len conviuen i aprenen a fer-se forts lluny dels pares: "Es tracta de nois i noies que ja tenen més avançada la idea de marxar a viure sols, se'ls ensenya a valer-se en un entorn urbà, anar a fer la compra, i altres aspectes lligats a la llar, d'aquests n'hi ha dos que ja han plantejat marxar a viure sols", afegeix Pallàs.

Aquesta iniciativa, però, té un sobrecost que les famílies han d'assumir, i que aquest any disposa d'una aportació de 10.500 euros per part de l'Obra Social "la Caixa" (<https://obrasociallacaixa.org/ca/>), del qual s'han beneficiat un total de vuit joves. Una aposta que, basada en la confiança dels pares en els seus fills, ha de dotar-los de la llibertat que els pot aportar disposar d'un entorn íntim, enfortint, de retruc, la seva autoestima.

La Laia Piqué al seu pis de Sabadell. Foto: Juanma Peláez